

Det gör ont att bli medveten – Kåserier från Konditori Lanemo

Det är en sådan där dag när jag känner mig allmänt tråkig och trällig. Håret hänger för att inte prata om ögonlocken. Det är väl inte åldern hoppas jag utan det måste naturligtvis bero på för lite sömn. Jag har alltså inte alls lust att ge mig iväg, tvärtom vill jag stänga min dörr och krypa ner i sängen och dra täcket över huvudet. Så för att lyckas uppfylla min mission blir jag mig tvungen att hitta ett café som inte ligger helt i centrum där en massa människor spatserar in. Mitt val blir därför Lanemos café som ligger precis bredvid den trafikerande Västra vägen. Det är ett litet café från 1950-talet, något slitet men med en hel del nostalgisk atmosfär.

När jag kommer in sitter några män och pratar vid ett runt bord. Jag beställer en generös kopp te som heter 21:an och till det en mycket underlig kaka som heter *Dansk örfil*. Det ser ut som något som katten "kastat upp" men visar sig vara otroligt god. Den glada och trevliga kvinnan bakom disken informerar mig om att det är en smördegs-kaka som innehåller bland annat socker och kanel. Jag går upp för en liten trappa och hittar ett ledigt hörnbord med en soffa som jag sjunker ner i. Den är inte alls skön om man rådfrågar min kropp men jag har en bra sikt över hela caféet. Strax nedanför trappan finns det en liten inbjudande hörna för barn, ett litet vitt bord med två lika små vita stolar. Det känns nästan frestande att sätta sig där, vilket skulle resultera i tidningsrubriken "*Medelålders kvinna demolerade barnhörna på populärt café*". Ingen smickrande rubrik direkt, så jag låter bli. Istället studerar jag golvet vid kakdiskarna. Det är schackrutigt och förhöjer ytterligare den nostalgiska känslan i rummet. Väggarna har riktiga tavlor som inte finns i IKEA's sortiment. Rakt emot mig hänger en kvinna med en svart slöja till hälften täckande hennes ansikte. Hon ler mot mig. Jag undrar vad hon tänker på? Är hon nöjd där hon sitter? Vilka förtroliga samtal har hon hört genom åren, både roliga och sorgliga? Där sitter hon nu och ser på mig med mina böcker och mitt anteckningsblock. Stackars ensamma kvinna, tänker hon kanske.

Jag läser och dricker mitt te som tyvärr ganska snabbt blir ljummet med det stör mig inte. Ett fönster står öppet och gardinen vajar sakta i vinden. Ingen musik hörs men något är det i alla fall som låter. Det visar sig att det inte är mitt huvud som brusar utan glasdisken med tårtor. Butiken har en jämn ström av kunder som kommer in. De flesta handlar direkt över disken men några få stannar kvar och slår sig ner, pratar eller läser någon tidning. Det är lugnt och jag har inget större problem att ta till mig min studentlitteratur och faktum är att jag inte känner mig så sliten och trött längre.

Jag kommer på att jag måste undersöka toaletten. Den är himmelsblå och där på väggen hänger hötorgskonsten, en litet knubbigt änglaansikte vilande på ett moln. Och trots att jag inte är så förtjust i dessa tavlor (jag vågar knappt skriva att jag själv hade en sådan i min

ungdoms dagar). Så måste jag medge att i det här sammanhanget, på den här toaletten så fungerar det. Jag lägger märke till något konstigt när jag hittar fram till toaletten, bredvid finner jag ett helt rum till som man kan sitta i, även det rummet har utsikt mot gatan. Hur kunde jag missa det så totalt? Det känns dock inte alls lika spännande att sitta här. Här kan man inte övervaka alla människor som kommer in i caféet, här kan man i och för sig se alla cyklar och bilar som kör förbi men man kan inte se damen med slöjan. Hörnbordet vid damen i slöjan är för det mesta upptaget. Med sin karisma drar hon till sig sina "offer" att studera och att kasta sin magi över. Vem vet vad som egentligen döljer sig bakom den något oskyldiga blicken? Den svenska konstnären Alexander Roslin kunde väl aldrig ana att hans frus porträtt skulle sitta på ett 50-tals café i Linköping eller att bilden så småningom kom att utges som frimärke av postverket.

En mamma? med sin dotter kommer in genom dörren. *"Jag vill ha en rosa maräng"* säger flickan högt och tydligt. Jag slås av hur säker och trygg hon låter och hur tydligt hon uttalar sin önskan. En blivande ledare tänker jag och tror inte alls att jag påverkas av den ledarskapsbok som jag just har i min hand. Och en kvinnlig sådan... lägger jag försäkerhets skull till. Världen behöver mera sådana kvinnor som tar plats och som vet sitt rätta värde. Så upp till kamp kvinnor! Beställ era rosa maränger! Men varför just rosa? Varför inte blåa, lila, turkosa, guldfärgade? Eller varför inte en guldfärgad med silverströssel? Sen skäms jag. För har man precis sett på Niklas matprogram i TV så vet man att nästan all mat innehåller en massa och jag menar en enorm mängd av En. E620, E511, E210 och allt vad de heter. Det är bara att erkänna, det var bättre förr. I alla fall när det gäller maten men jag kanske inte behöver ha så dåligt samvete ändå, när det gäller min danska örfil som jag sitter och tuggar på, vars färg liknar... ja, ni kommer ihåg? Det kan i alla fall inte innehålla några farliga syntetiska färgämnen.

Visst är det bra med att bli medveten om allt som inte är bra för våra kroppar men samtidigt tycker jag ibland att det är jobbigt att bli medveten. Det är jobbigt att behöva göra medvetna val, att veta att jag faktiskt har ett eget ansvar och att det är jag och ingen annan som påverkar hur jag i längden mår. Ibland är det skönt att ha någon eller något att skylla på. Inte för att jag brukar göra det... Det gör ont när knopparna brister som Karin Boye skrev. Jag tycker det gör ont när medvetandet spirar och liksom knoppar slår ut och utvecklas, även om jag aldrig skulle vilja vara utan det heller.

Jag skriver några vykort men när jag ska sätta på frimärken på dem blir jag tveksam. Kan man verkligen sätta ett frimärke med en boxerhund på kortet? Den ser sur ut och med tanke på att det är vänner som jag tycker om undrar jag hur de kommer att reagera? Tror de att jag tycker att de är tråkiga och sura? Jag hittar en annan sort, en ras som jag aldrig hört talas

om. Den har slokande öron och ser i allfall inte sur eller aggressiv ut. Det får bli bra så. Jag kan väl inte ta ansvar för hur andra väljer att tolka frimärken och vem vet, en av dem kanske har drömt om just en mops. Vi människor kanske borde mopsa upp oss själv lite, bli lite kaxigare och ta ännu mera plats, synas. Syns och hörs gör gänget med tjejer som kommer in och beställer över disk. En av dem sjunger någon känd sång från schlagerfestivalen. Det är både vackert och inspirerande. Det smittar dessutom. Jag hör hur jag automatiskt börja nynna på samma låt, samtidigt som jag packar ihop mina böcker och lämnar 50-tals caféet för att ta mig ut i solskenet med en molande träsmak i baken.